ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਪਿਛੋਕੜ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਯੌਗਦਾਨ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।ਖੇਤੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਐਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਡਵਾਂਸਮੈਂਟ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਖੰਡ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੰਨਪੁਟਸ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ।ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1961,ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ 1963 ਅਤੇ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 2006 ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ 2019 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਥੋੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,ਕਿ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਲੀਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 52.63 ਲੱਖ ਸੀ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸਾ-ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ 1987.37 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 2005 ਕਰੋੜ ਦਾ ਵਾਧਾ, ਵਰਕਿੰਗ ਕੈਪੀਟਲ ਵਿੱਚ 71188.92 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 73067.81 ਕਰੋੜ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2017-18 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਪਾਰਕ ਟਰਨਓਵਰ 569819.14 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 630757.38 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 7942.16 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 12366.88 ਕਰੋੜ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਡਾਟਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

2 ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਚਾਰਟ।

ੳ)

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ	
ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ	
ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ	
ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਪ੍ਰਬੰਧ) ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਰਿਣ) ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਜਨਰਲ) ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਉਦਯੋਗ) ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਵੰਡ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਯੋਜਨਾ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ-1 ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ-2 ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਇੰਨਫੋਰਸਮੈਂਟ) ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਬੈਂਕਿੰਗ) ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਲੀਗਲ)	ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ,ਜਲੰਧਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 1. ਹਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (22) 2. ਹਰ ਏ.ਆਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (80) 3. ਨਰੀਖਕ(835)

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਅਹੁੱਦਾ	ਅਧਿਕਾਰ
1	**ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ**	**ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ** 1. ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੇਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 2. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ । 3. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ । 4. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ । 5. ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਕਾਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ 6 ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰੂਲ 2.16(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ,

		ਡਿਊਟੀ ਮੰਨ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ। 7. ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਸਾਮੀ ਦਾ ਚਾਰਜ਼ ਦੇਣਾ । 8. ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜੋਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਛੁੱਟੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ । 9. ਅਸਾਧਾਰਨ (ਐਕਸਟਰਾ-ਆਰਡੀਨਰੀ) ਛੁੱਟੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ । 10. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦੇਣਾ । **ਵਿੱਤੀ** 1. ਯੋਜਨਾ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 2. 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਤੇ ਦਫਤਰੀ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 3. ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ 3000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 4. ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 5. ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗਰੈਚੂਟੀ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ । **ਹੋਰ** 1. ਸਭਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 2. ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 3. ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 4. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 5. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾਅਧਿਕਾਰ । 6. ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 7. ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 8. ਸਭਾ ਦੇ ਨਰੀਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 9. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 10. ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 11. ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 12. ਹੋਰ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:- (ੳ) ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ: ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ / ਰੂਲਜ਼ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ । (ਅ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ: ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ/ਰੂਲਜ਼ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ । (ੲ) ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ: ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(ਜ) ਡੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕੰਨਜ਼ਿਊਮਰ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

		(ਸ) ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ: ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 9, 10, 11,13, 25, 26(1ਏ), 28, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 61, ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 65, 66, 67, 73, 82(2) ਅਤੇ 83। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਸੈਕਸ਼ਨ 15(ਏ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੂਲ 8, 10, 12, 15, 27, 38, 39, 43(1), 46, 47, 48, 49, 50, 51,52, 53, 54, 55, 56, 57,59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69 ਅਤੇ 70 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਸੀ ਦੇ ਪਾਰਟ 1 ਦੇ ਰੂਲ (ਬੀ), 1(ਡੀ), 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਨਰੀਖਣ । 2. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ । 3. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ । 4. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਆਦਿ ।
2	**ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਪ੍ਰਬੰਧ)**	**ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ** 1. ਚੀਫ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 2. ਐਪੀਲੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. 3. ਦਰਜ਼ਾ-3 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ/ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। 4. ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਗਰੁੱਪ-ਸੀ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 5. ਗਰੁੱਪ-ਸੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਹੀਣਤਾ ਅਲਾਊਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 6. ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਹੀਨਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। **ਵਿੱਤੀ** 1. ਐਕਸ ਗ੍ਰੇਰੇਸ਼ੀਆ ਗਰਾਂਟ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। 2. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਟੀ.ਏ. ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨਕਰਨ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰ । 3. ਰੁਲਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 60,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਟੈਲੀਫੂਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 4. ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ ਕੰਡਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 5 ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾਂ ਤਰੱਕੀਆ ਲਗਾਉਣਾ। 6. ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਟ ਸੋਰਸ ਰਾਂਹੀ ਗੱਡੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆਂ ਕਰਵਾਉਣਾ। **ਹੋਰ** 1. ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ 1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ,ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ

		ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮਲੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ। 2. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਮਲਾ, ਲੇਖਾ, ਯੋਜਨਾ, ਤਾਲਮੇਲ, ਜੀ.ਪੀ.ਐਫ, ਬਜ਼ਟ ਅਤੇ ਲੀਗਲ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
3	**ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਵੰਡ)**	**ਹੋਰ** ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਅਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 2. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾ ਦੇ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 3. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 4. ਹਾਉਸਫੈੱਡ, ਪੰਨਕੋਫੈੱਡ, ਪੀ.ਆਈ ਸੀ.ਟੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ.ਯੂ ਸੰਬਧੀ ਕੰਮ। 5. ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਇਸਤਰੀ ਸਸ਼ਤਰੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿਵਾਉਣੀ। 6. ਹਾਉਸਿੰਗ, ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ, ਆਡਿਟ ਵਿੰਗ, ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
4	**ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਰਿਣ)**	**ਹੋਰ** ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ,1961 ਅਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼,1961 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਸਰਵਿਸ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ। 2. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਸਿਕਾਇਤਾਂ, ਪੜਤਾਲਾਂ, ਗਬਨ ਆਦਿ। 3. ਕਰੈਡਿਟ-1 ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ-2 ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
5	**ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਇੰਡਸਟਰੀ)**	**ਹੋਰ** ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ,1961 ਅਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼,1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮਿਲਕਫੈੱਡ, ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨ, ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ, ਲੇਬਰਫੈੱਡ, ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨਜ਼ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ । 2. ਮਿਲਕ ਸਪਲਾਈ ਬਰਾਂਚ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ।

6	**ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜਨਰਲ)**	**ਹੋਰ** ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ 1963, ਪੰਜਾਬ ਸੈਲਫ ਸਪੋਰਟਿੰਗ ਐਕਟ 2006 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੈਲਫ ਸਪੋਰਟਿੰਗ ਰੂਲਜ਼ 2019, ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮਾਰਕਫੈੱਡ, ਸ਼ੂਗਰਫੈੱਡ, ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਾਂ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ । 2. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬਰਾਂਚ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ। 3. ਐਕਟ, ਰੂਲਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਵਿਚ ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ।
7	**ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਯੋਜਨਾ)**	**ਹੋਰ** ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ1961 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ 1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ । **ਜੁਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਪਲਾਨ ਸਕੀਮਾਂ, ਸਪਿੰਨਫੈਡ,**ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ** ਸ਼ਾਖਾਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ। 2. ਪਲਾਨਿੰਗ ਬਰਾਂਚ ਅਤੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਬਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ।
8	**ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ-1**	**ਹੋਰ** ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ 1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ । **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ। 2. ਰਿਣ-2 ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
9	**ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ-2**	**ਹੋਰ** ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼ 1963 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ । **ਜੁਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਫਸਰ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ.। 2. ਮਾਰਕਫੈਡ, ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ, ਸ਼ੂਗਰਮਿਲਾਂ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ । 3. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬਰਾਂਚ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ
10	**ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਬੈਂਕਿੰਗ)**	**ਹੋਰ** ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ,ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਕਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ । 2. ਰਿਣ-1 ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ

11	**ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਇੰਨਫੋਰਸਮੈਂਟ)**	**ਹੋਰ** ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। **ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਸਿਕਾਇਤਾਂ, ਪੜਤਾਲਾਂ, ਗਬਨ ਆਦਿ। 2. ਰਿਣ-2 ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
12	**ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਲੀਗਲ)**	**ਹੋਰ** ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। **ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੋਰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਮੈਨੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਰਾਂਚਾਂ ਨਾਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਤਾਲਮੇਲ । 2. ਪੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ
13	**ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ**	**ਹੋਰ** ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 9, 10, 11, 13, 25,26(1ਏ), 28, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 61, ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ, ਸੈਕਸ਼ਨ 65, 66, 67, 73, 82(2) ਅਤੇ 83।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਸੈਕਸ਼ਨ 15(ਏ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੂਲ 8, 10, 12, 15, 27, 38, 39, 43(1), 46, 47,48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55,56,57,59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69 ਅਤੇ 70 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਰੂਲਜ਼,1963 ਦੇ ਅਪੈਨਡਿਕਸ ਸੀ ਦੇ ਪਾਰਟ 1 ਦੇ ਰੂਲ 1(ਬੀ), (ਡੀ), 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। **ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 2. ਪੰਨਕੋਫੈਡ , ਪੀ.ਆਈ ਸੀ.ਟੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ.ਯੂ ਸੰਬਧੀ ਕੰਮ 3. ਐਕਟ, ਰੂਲਜ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾ ਦੇ ਬਾਈ ਲਾਜ ਦੇ ਸੋਧ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 4. ਸਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾ ਦੇ ਚੋਣਾ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ 5. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਤਾਹ ਮਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ 6. ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਕਰਨਾ।
14	**ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ(ਆਡਿਟ)**	**ਹੋਰ** ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 9, 10, 11, 13, 25,26(1ਏ), 28, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 61, ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 65, 66, 67,

		73, 82(2) ਅਤੇ 83।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਸੈਕਸ਼ਨ 15(ਏ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੂਲ 8, 10, 12, 15, 27, 38, 39, 43(1), 46, 47,48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55,56,57,59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69 ਅਤੇ 70 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਰੂਲਜ਼,1963 ਦੇ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਸੀ ਦੇ ਪਾਰਟ 1 ਦੇ ਰੂਲ 1(ਬੀ), (ਡੀ), 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸਹਾਇਕ ਲੋਕ ਸੂਚਨਾ ਅਫਸਰ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ.। 2. ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਦਾ ਕੰਮ। 3. ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਫ ਆਡੀਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਰਿਪਰੋਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। 4. ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣਾਂ (ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰਜ਼) ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ। 5. ਆਡਿਟ ਕੰਪਲਾਈਂਸ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸੰਬਧੀ ਕੰਮ। 6. ਚਾਰਟਡ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ ਦੀ ਇੰਮਪੈਨਲਮੈਂਟ ਦਾ ਕੰਮ। 7. ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸ਼ਾਖਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਡਿਟ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਕਰਨਾ। 8. ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।
15	**ਇਸਤਰੀ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ**	**ਹੋਰ** ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 9, 10, 11, 13, 25,26(1ਏ), 28, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 61, ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 65, 66, 67, 73, 82(2) ਅਤੇ 83।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਸੈਕਸ਼ਨ 15(ਏ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੂਲ 8, 10, 12, 15, 27, 38, 39, 43(1), 46, 47,48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55,56,57,59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69 ਅਤੇ 70 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਰੂਲਜ਼,1963 ਦੇ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਸੀ ਦੇ ਪਾਰਟ 1 ਦੇ ਰੂਲ 1(ਬੀ), (ਡੀ), 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ **ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਇਸਤਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੇਖਣਾ। 2. ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ 3. ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆ ਇਸਤਰੀ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-2 ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਵਾਉਣਾ। 4. ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ 5. ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਕੰਸਟਰਸ਼ਨ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸਭਾਂਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੇਖਣਾ।

16	**ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ (ਖੇਤਰ)**	ਵਿੱਤੀ 1. ਡਰਾਇੰਗ ਅਤੇ ਡਿਸਬਰਸਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। 2. 50,000/-ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (ਬਤੌਰ ਡੀ.ਡੀ.ਓ.)। 3. (ੳ) 25000/-ਰੂਪੈ ਤੱਕ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। (ਬਤੌਰ ਡੀ.ਡੀ.ਓ.)। 4. (ਅ) 50000/-ਰੂਪੈ ਤੱਕ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। (ਬਤੌਰ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰ)। **ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਸਮੁੱਚੀ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੈਨਾਤ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ । 2. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਜ਼ਾਰੀ ਹੋਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਐਕਟ, ਰੂਲਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਮੁਚੀ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ । 3. ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 4. ਸਮੁੱਚੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ । 5. ਸਮੁੱਚੀ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ। 6. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਚਿੱਤ ਪ੍ਰਬੰਧ । 7. ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ । 8. ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ । 9. ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਉਣਾ । 10. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣਾ । 11. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ ।
17	**ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ (ਖੇਤਰ)**	**ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ** 1. ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਦਰਜ਼ਾ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 2. ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। **ਵਿੱਤੀ** 1. ਡਰਾਇੰਗ ਐਂਡ ਡਿਸਬਰਸਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 2. 50000/-ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। 3. 25000/-ਰੂਪੈ ਤੱਕ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। (ਬਤੌਰ ਡੀ.ਡੀ.ਓ.)। **ਹੋਰ** ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕੰਨਜ਼ਿਊਮਰ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ,

		ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 1. ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 2. ਸਮੁੱਚੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ। 3. ਸਮੁੱਚੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ। 4. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਚਿੱਤ ਪ੍ਰਬੰਧ। 5. ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ । 6. ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ 7. ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਉਣਾ । 8. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣਾ । 9. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ । 10. ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, ਰੂਲਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ। 11. ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ।
18	**ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਖੇਤਰ)**	**ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ** 1. ਦਰਜ਼ਾ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 2. ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਹੁਕਮ ਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । **ਵਿੱਤੀ** 1. ਡਰਾਇੰਗ ਐਂਡ ਡਿਸਬਰਸਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 2. 25000/-ਰੁਪੈ ਤੱਕ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। (ਬਤੌਰ ਡੀ.ਡੀ.ਓ.)। **ਹੋਰ** 1. ਸਭਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 2. ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 3. ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 4. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 5. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 6. ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 7. ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 8. ਸਭਾ ਦੇ ਨਰੀਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । 9. ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 10. ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 11. ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ । 12. ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 9, 10, 11, 13, 25,26 (1ਏ), 28, 42, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 61, ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਏ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 65, 66, 67, 73, 82(2) ਅਤੇ 83। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 (1ਡੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਸੈਕਸ਼ਨ 15 (ਏ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

		ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੂਲ 8, 10, 12, 15, 27, 38, 39, 43(1), 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69 ਅਤੇ 70 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਰੂਲਜ਼,1963 ਦੇ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਸੀ ਦੇ ਪਾਰਟ 1 ਦੇ ਰੂਲ 1(ਬੀ), 1 (ਡੀ), 4 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ । **ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** 1. ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ । 2. ਸਰਕਲ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ। 3. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਚਿੱਤ ਪ੍ਰਬੰਧ। 4. ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ । 5. ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ। 6. ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਉਣਾ । 7. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣਾ । 8. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ । 9. ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਐਕਟ, ਰੂਲਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਈਲਾਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ । 10. ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ।

ਅ)ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਲ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਗਰੁਪ**	**ਮੰਨਜੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ**	**ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆ ਅਸਾਮੀਆਂ**	**ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ**
1	ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ	05	04	01
2	ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ	25	16	09
3	ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ	06	03	03
4	ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ	83	63	20
5	ਨਰੀਖਕ	835	301	534

3. ਵਿਜ਼ਨ,ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟੀਚੇ।

ੳ)ਵਿਜ਼ਨ (ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਉਦੇਸ਼)

ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ।

ਅ) ਮਿਸ਼ਨ(ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਕੰਮ)

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਗਠਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ੲ) ਟੀਚੇ/ਉਦੇਸ਼ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਪੂਰਨ, ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ, ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਆਧਾਰਿਤ (ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦੇ 4SAP/AAP ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।)

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਰਟ ਟਰਮ ਅਤੇ ਲਾਂਗ ਟਰਮ ਕ੍ਰੇਡਿਟ, ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਐਗਰੋ-ਕੈਮੀਕਲ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨਾ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

i) ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ (ਇੱਕ ਸਾਲ):
ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਮ ਪਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ.

ii) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ (ਦੋ ਜ਼ਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲ):
ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟੀਰਾਇਜੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ.

ਸ)ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀਆਂ, ਭਵਿੱਖੀ ਨੀਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ:

ਉਦੇਸ਼

- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਰਾਂਹੀ ਸ੍ਰਾਰਟ ਟਰਮ ਕਰਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ।
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਰਾਂਹੀ ਲਾਂਗ ਟਰਮ ਕਰਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ।
- ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਖਾਦ ਅਤੇ ਐਗਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ।
- ਮਹਿਲਾ ਸ੍ਰਸ੍ਰਕਤੀਕਰਨ।
- ਮੈਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ।

ਸਮੱਗਰੀ

- ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ/ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ੍ਰਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਕੰਮ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ੍ਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

ਡਿਲਵਰੇਬਲ ਸੂਚੀ:-

- ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਡਬਲਊ.ਡੀ.ਐਮ.ਐਸ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।
- ਆਈ.ਡਬਲਊ.ਡੀ.ਐਮ.ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ਪੈਕਸ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਐਗਰੋਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਗਰੋ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਪੈਕਸ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਖਾਦ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕਫੈਡ ਅਤੇ ਇਫਕੋ ਦੁਆਰਾ ਖਾਦ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ।
- ਸਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰੀ ਗਈ।
- ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਾਈਭਾਗੋ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ
- ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਸਕੀਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਹ)ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਟੀਚੇ/ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ।ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕੀ ਪੱਧਰਾਂ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਲ੍ਹਾਂ, ਬਲਾਕ,ਕਸਬਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ:

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ	ਚਾਲੂ ਸਾਲ 2018-19		ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ 2017-18		ਦੂਸਰੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ 2016-17	
		ਟੀਚੇ	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਟੀਚੇ	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਟੀਚੇ	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
1	ਪਲਾਨ ਸਕੀਮਾਂ	3992363000	3338313700	2597442000	2200057900	3080000000	2293145000
2	ਨਾਨ ਪਲਾਨ ਸਕੀਮਾਂ	588710000	574100000	586351000	530663905	557481000	529991000

4.ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਵੋਟ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ :-

ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ: (ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ (ਪੀਐਸਸੀਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (ਐਸ.ਏ.ਡੀ.ਬੀ.) ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- ਵਿਭਾਗ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ **ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ** ਖਾਦਾਂ, ਡੀਏਪੀ, ਯੂਰੀਆ, ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਮਾਰਕਫੈਡ ਅਤੇ ਇਫਕੋ ਦੁਆਰਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਐਗਰੋ ਕੈਮੀਕਲਸ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।.
- ਵਿਭਾਗ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੇ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੁੱਧ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨਾ.

ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਨਾ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ।

ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ:- ਕੋਈ ਨਹੀ।

ਮੌਕੇ: (ਨਵੇਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ)

ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ.

ਖਤਰਾ/ਧਮਕੀਆਂ : (ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ)

ਨੋਟਬੰਦੀ ਅਤੇ ਤਰਲਤਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਅਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਨ.

ੳ. ਸਰਵੇ ਦੇ ਨਤੀਜ਼ਿਆਂ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਵਾਧੂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਡਾਟਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ:-

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਸ਼ਿਖਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ (ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ) ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 31.08.1949 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ 1951 ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਫਿਰ 1963 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇਹ ਬੈਂਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀ ਬਲਕਿ ਗੈਰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਧੁਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 20 ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹਨ।31-3-19 ਤੱਕ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 23 ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਕੜੇ ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਹੋਏ ਹਨ:-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-2018	2018-2019
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ)	23	23
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	16377.86	16700.64
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	63164.44	66064.71
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	814883.43	761629.26
5	ਅਮਾਨਤਾਂ	279436.32	286471.53
6	ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ	883615.04	895812.64
7	ਲਾਭ	3673.62	3356.71
8	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ	3221723.60	2577378.88

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੋਹਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਫਾਰ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਐਂਡ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (ਨਾਬਾਰਡ) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਿਖਲਾਈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਜੋ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ,ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜੋਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ :

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਧਰ 20 ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 802 ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-2018	2018-2019
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਅਸਲ)	3543	3597
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	60974.59	68649.85
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	224837.30	237829.33
4	ਅਮਾਨਤਾਂ	1383670.17	1472020.64
5	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	2197475.34	2160595.55
6	ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ	1247465.51	1274223.94
7	ਲਾਭ ਦੀ ਰਕਮ	-2851.70	-3578.21
8	ਏ ਸ੍ਰੈਣੀ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	11	10

ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਆਰ ਸੀ ਐਸ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ, ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਸੀਬੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਕਰਜੇ, ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕਰੇਡਿਟ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘੁੰਮਦੇ ਨਕਦ ਕਰੇਡਿਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀ ਸੀ ਬੀ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਕੇਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 8779.01 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੋਰਟ ਟਰਮ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਬੈਂਕ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਈ-ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟਾਕ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (ਐਸਐਚਸੀਆਈਐਲ) ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ.

- **ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।**

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮ: (ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਏ.ਡੀ.ਬੀ.) ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।ਰਾਜ ਵਿੱਚ 89 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (ਪੀ.ਏ.ਡੀ.ਬੀ) ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਬੈਂਕ ਨੇ ਛੋਟੇ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਕੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਚਿੱਟੇ ਅਤੇ ਹਰੇ ਇੰਨਕਲਾਬ ਲਈ ਜਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ।ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਨਾਨ ਫਾਰਮ ਸੈਕਟਰ ਜਿਵੇਂ ਆਟਾ ਚੱਕੀ, ਆਰਾ ਮਸ਼ੀਨ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਛੋਟੀ ਗੱਡੀ ਲਈ, ਪਸ਼ੂਆ ਲਈ, ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਧੰਦਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ।ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸੁਰੂਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਬੰਧੀ ਕਰਜ਼ੇ, ਉਚ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ, ਵਰਖਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਟੈਂਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ, ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਯੂਨਿਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੀਵਾਣੂਖਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਲੱਗ ਇਸਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸੈਲ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਕਲੱਬ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-19**
1	ਮੈਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ)	91	91
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	7802.44	7837.44
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	44661.11	43517.73
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	376321.31	352802.83
5	ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਰਜ਼ਾ	28562.51	17486.17
6	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣਦੇਣ	303704.51	297599.90
7	ਲਾਭ/ਹਾਨੀ	828.95	120.49

- **ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ।**

ਸਾਲ 2018-19 ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ 89 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਸਨ। ਇਹ ਬੈਂਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਕੜੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-19**
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	840989	832754
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	16055.01	15640.79
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	43269.87	39568.84
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	498324.26	501960.50
5	ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ	28909.10	17743.82

- ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੇ 177.43 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਡੇਅਰੀ, ਪੋਲਟਰੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਡਵਾਂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 31.03.2019 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਟ 242.67 ਕਰੋੜ ਹਨ।

- **ਮੰਡੀਕਰਣ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ।**

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਮਾਰਕਫੈਡ)

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਮਾਰਕਫੈਡ) ਇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ ਮਾਰਕਫੈਡ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਮਾਰਕਫੈਡ ਮਿਤੀ 02.09.1954 ਨੂੰ ਆਪਣੇ 53 ਮੈਬਰਾਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ ਇਸ

ਸੰਘ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3101 ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ਼ ਖੇਤਰ ਵਧਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋ ਵੱਡਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਦਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਮੰਡੀਕਰਣ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਂਹੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਦੇ 17 ਜਿਲ੍ਹਾ ਦਫਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪੈਕਸ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀ: ਕੋਆਪ: ਸੁਸਾਇਟੀ) ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰਾਂ (ਐਗਰੋ ਸਰਵਿਸ ਸੈਟਂਰਜ) ਰਾਹੀਂ ਵਧੀਆ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ, ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਜਿਣਸ ਦੀ ਖ੍ਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਣਕ, ਝੋਨਾ, ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ (ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ) ਕੀਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋ ਵੱਡਾ ਸਪਲਾਇਰ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋ ਵੱਧ ਜਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੋਰਾਨ ਇਸ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-19**
1	ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	2006.07	2006.07
2	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	28074.25	28074.25
3	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	1130811.13	1396845.60
4	ਖ੍ਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਦੀ ਕੀਮਤ	1197185.92	1355676.15
5	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	2766580.89	3202628.68

1 **ਖਰੀਦ :** ਇਹ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗਤੀਵਿੱਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ/ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ.ਲਈ ਕਣਕ, ਝੋਨਾ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਪਾਲਿਸੀ (ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ.) ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ੳ) **ਕਣਕ:** ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦਅਤੇ ਡਿਸਪੈਚ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਅੰਕੜੇ ਮਾਤਰਾ ਲੱਖ ਮੀ.ਟਨ

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਕਣਕ ਗਤੀਵਿਧੀ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਖਰੀਦ	24.30	27.76
2	ਮੂਵਮੈਂਟ	21.30	18.41

ਅ) ਝੋਨਾ/ਚਾਵਲ

ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਵਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਝੋਨਾ ਗਤੀਵਿਧੀ	**2017-18**	**2018-19**
ਖਰੀਦ	38.99 lac MT	38.90 lac MT
ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਝੋਨਾ(%)	92.69% (ਮਾਰਚ 2018)	85.28% (ਮਾਰਚ 2019)

2 **ਐਗਰੀ-ਇੰਨਪੁਟਸ:**- ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਦਾਂ, ਐਗਰੀ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਬੀਜਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

ੳ) **ਖਾਦਾਂ**-ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਖਾਦ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀ ਖਰੀਦ/ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਅੰਕੜੇ ਲੱਖ ਮੀਟਰਕ ਟਨ

ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ	**2017-18**	**2018-19**
ਯੂਰੀਆ	7.44	8.50
ਡੀ.ਏ.ਪੀ.	1.65	2.50
ਹੋਰ ਖਾਦਾਂ	0.01	0.02
ਕੁੱਲ ਖਾਦਾਂ	**9.10**	**11.02**

3 **ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਨਾਂਖਾਣਯੋਗ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ**- ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੇ ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਿਤ 4 ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਹਨ,ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੋਹਣਾ ਬਰਾਂਡ, ਵਨਾਸਪਤੀ,ਰੀਫਾਈਂਡ ਤੇਲ, ਡੱਬਾ ਬੰਦ ਫੂਡ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. ਖਾਣ ਯੋਗ ਉਤਪਾਦ

ੳ) ਮਾਰਕਫੈਡ ਵਨਾਸਪਤੀ ਐਂਡ ਅਲਾਈਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ, ਖੰਨਾ-ਵਨਾਸਪਤੀ ਅਤੇ ਰੀਫਾਈਂਡ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਅਲੱਗਅਲੱਗ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਟਨਸੀਡ, ਸੂਰਜਮੁੱਖੀ, ਸਰ੍ਹੋਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ ਅਤੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਯੂਨਿਟ ਕੱਚੀਘਾਣੀ ਅਤੇ ਪੱਕੀਘਾਣੀ ਸਰੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਚੰਗੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ/ਬੰਦੋਬਸਤ ਲਈ ਇਹ ਪਲਾਂਟ ਵਨਾਸਪਤੀ,ਆਟਾ ਅਤੇ ਨਮਕ ਬਾਹਰੀ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਵਨਾਸਪਤੀ ਅਤੇ ਤੇਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਨ/ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਖੰਨਾ ਪਲਾਂਟ	**2017-18**	**2018-19**
ਵਨਾਸਪਤੀ ਅਤੇ ਤੇਲ, ਉਤਪਾਦਨ (ਕਿਲੋ.ਲੀ.)	20496	18546
ਵਨਾਸਪਤੀ ਅਤੇ ਤੇਲ, ਵਿਕਰੀ (ਕਿਲੋ.ਲੀ.)	20278	18619

ਅ) ਮਾਰਕਫੈਡ ਕੈਨਰੀਜ਼, ਜਲੰਧਰ-ਦੁਆਰਾ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਡੱਬਾਬੰਦ ਫੂਡ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰੋਂ ਦਾ ਸਾਗ, ਦਾਲ, ਮਟਰਪਨੀਰ, ਸ਼ਹਿਦ, ਚਟਪਟਾ ਚਨਾ,ਕੜ੍ਹੀ ਪਕੌੜਾ, ਪਾਲਕ ਪਨੀਰ, ਕਾਲਾ ਚਨਾ, ਰਾਜਮਾਹ, ਆਲੂ ਮੇਥੀ, ਆਲੂ ਪਾਲਕ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਤਲ ਬੰਦ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਮੈਟੋਕੈਚਅੱਪ, ਟੋਮੈਟੋਪਿਊਰੀ, ਮਿਕਸਡ ਫਰੂਟ ਜੈਮ, ਸਿਰਕਾ, ਸ਼ਹਿਦ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਜੂਸ ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਸਨਮੁੱਖ ਯੂਨਿਟ ਹੈ ਅਤੇ 80% ਉੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਐਥਨਿਕ ਫੂਡ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨਾਡਾ, ਯੋਰਪ, ਮਿਡਲਈਸਟ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜੀਲੈਂਡ ਆਦਿ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਆਰਮੀ ਪ੍ਰਚੇਜ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ (ਏ.ਪੀ.ਓ.)ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਕੈਨਰੀਜ ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਕ ਪਿਊਰੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਵਧੀ ਲਈ ਵਣਸਪਤੀ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ/ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਕੈਨਰੀਜ਼, ਜਲੰਧਰ	**2017-18**	**2018-19**
ਉਤਪਾਦਨ (ਐਮ.ਟੀ)	1022.10	892.59

ਵਿਕਰੀ (ਨਿਰਯਾਤ ਸਮੇਤ) (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	1389.62	1559.76
ਨਿਰਯਾਤ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	778.69	1072.06
ਲਾਭ (ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	-337.18*	-125.51*

(ਮਾਰਕਫੈਡ ਕੈਨਰੀਜ਼ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ. ਕਿਉਂਕਿ ਪਲਾਂਟ 2015 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਹੈ.)

5.ਨਾ-ਖਾਣ ਯੋਗ ਉਤਪਾਦ

ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ:

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਕਪੂਰਥਲਾ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ	**2017-18**	**2018-19**
ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	66.18	68.02
ਲਾਭ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	10.14	6.81

ਅ)ਗਿਧੜਬਾਹਾ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ:

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ, ਗਿਧੜਬਾਹਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਗਿਧੜਬਾਹਾ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ	**2017-18**	**2018-19**
ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	38.89	34.62
ਲਾਭ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	3.02	2.29

ੲ)ਮੋਹਾਲੀ ਪਲਾਂਟ:

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਐਗਰੋ ਕੈਮੀਕਲ ਪਲਾਂਟ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਐਗਰੋ ਕੈਮੀਕਲਜ	**2017-18**	**2018-19**
ਵਿਕਰੀ (ਰੁਪਏ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ)	37.22	65.30
ਲਾਭ (ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)	3.05	3.80

ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੇ ਕੋ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਫਰਟੈਰਾ, ਕੋਰਾਜਨ, ਅਲਗਰੀਪ ਅਤੇ ਅਫੀਨੀਟੀ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਮੋਲੀਕਊਲਜ਼ ਕਰੇ ਹਨ।ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੇ ਐਗਰੋ ਕੈਮੀਕਲ ਪਲਾਂਟ ਮੋਹਾਲੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀ ਹੈ।

- **ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਸਭਾਵਾਂ।**
- 2017-18 ਅਤੇ 2018-2019 ਦੋਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 3515 ਪੀਏਸੀਐਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੀਆਂ 3101 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੀਏਸੀਐਸ) ਮੈਂਬਰ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਸਨ।

- 2018-2019 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ 82 ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 76 ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 6 ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
- 76 ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਸੀਐਮਐਸ) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੇ ਖਾਣਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਣਯੋਗ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਦ ਅਤੇ ਖੇਤੀ-ਰਸਾਇਣਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੀਜ ਆਦਿ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ.

- ਇਹਨਾਂ ਸੀਐਮਐਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਰਕਫੈਡ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕੈਟਲਫੀਡ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ, ਐਗਰੋ-ਕੈਮੀਕਲਜ਼) ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖਾਦ ਤੇ ਮਾਰਜਿਨ ਵੀ ਇਨਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੈ, ਜੋ ਖਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਤੇ ਸੀਐਮਐਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ.

- ਮਾਰਕਫੈਡ ਕੈਟਲਫੀਡ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ 7% ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ 2 (ਦੋ) ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ. 1.50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਪੀਏਸੀਐਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

- ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੁਆਰਾ ਕਣਕ, ਮਾਰਕਫੈਡ ਖਾਣਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਣਯੋਗ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਖੇਤੀ ਰਸਾਇਣਾਂ, ਸਟਾਕ ਲੇਖ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਐਮਐਸ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 1 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਲਈ ਅਤੇ 0.55 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੈ ਖੁੱਲਾ ਪਲਿੰਥਸ ਲਈ ਹੈ।

2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸੀਐਮਐਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸੀਐਮਐਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ	2017-18	2018-19
1	ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ	3.81	4.00
2	ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ	4.54	4.29

ਮਾਰਕਫੈਡ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਬੀਜਾਂ, ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਣਯੋਗ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਰਗੇ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.

- ਮਾਰਕਫੈਡ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 20 ਜ਼ਿਲਾ ਦਫਤਰਾਂ, 110 ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰਾਂ, 6 ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਸੀਐਮਐਸ) ਅਤੇ ਪਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੀਏਸੀਐਸ) ਸਮੇਤ 3100 ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨੈਟਵਰਕ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ 66 ਬੂਥ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 53 ਬੂਥਾਂ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੋਰ 13 ਬੂਥ ਜਲਦੀ ਹੀ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਰਕਫੈਡ ਬਾਜ਼ਾਰ:
ਮਾਰਕੀਟ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪਰਚੂਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਪਾਇਲਟ ਪਰੋਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਸੈਕਟਰ 16 ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ 22 ਮਾਰਕਫੈਡ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚੰਡੀਗੜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੋਹਨਾ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਅਰਥਾਤ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਕਰੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ.

ਈ-ਕਾਮਰਸ ਵਿਕਰੀ:
ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਚੰਡੀਗੜ ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟਰਾਈਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਐਨਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਬਿਗ ਬਾਸਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਸੋਹਨਾ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ.

• ਨਿਰਯਾਤ ਪਰਾਪਤੀਆਂ: 2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ 1237 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲਈ 77 ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤਾ.

ਯੂਐਸਏ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੇ ਯੂਐਸਏ ਤੋਂ ਆਟਾ ਦੇ ਆਰਡਰ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਟਾ ਦੇ 2 ਡੱਬੇ ਸਤੰਬਰ, 19 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਸਨ-ਕਾ-ਸਾਗ ਦਾ ਆਰਡਰ, ਖਾਣ ਲਈ ਹੋਰ ਤਿਆਰ ਉਤਪਾਦ, ਅਚਾਰ, ਸਰਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ, ਆਦਿ ਅਤੇ ਆਟਾ ਦੇ ਇੱਕ ਕੰਟੇਨਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 45 ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 14 ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਡਿਸਪੈਚ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

150 ਟੀਪੀਡੀ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪਸੂ ਚਾਰਾ ਪਲਾਂਟ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 300 ਟੀਪੀਡੀ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ 13.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 5.44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ:

ਸੋਹਨਾ ਪੈਕੇਜਡ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੋਹਨਾ ਬੇਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।

ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਮਾਰਕਫੈਡ ਵਣਸਪਤੀ ਅਲਾਇਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਖੰਨਾ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਲਾਂਟ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ.

ਦੁੱਧ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ:-

- ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲ 1973 ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ।ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲਯੂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ।
- ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਪੰਜਾਬ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਫਲੱਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਕਦਮ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੋਦੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਉਤਪਾਦ ਮੁੱਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

- ਮਿਲਕਫੈਡ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸ਼ਿਖਰਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ। ਸੰਗਠਨ ਨਿਰੰਤਰ ਆਪਣੇ ਉਪਯੁਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ:-

- ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ(MPCS) ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।MPCS ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੁੱਧ ਵੇਚਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਡੀਸੀਐਸ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਹਰੇਕ MPCS ਦਾ ਇੱਕ ਦੁੱਧ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂਬਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਫੈਟ ਅਤੇ ਐਸਐਨਐਫ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਡੀਸੀਐਸ ਦੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਡੋਲੇ ਗਏ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਬੋਨਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁੱਧ ਯੂਨੀਅਨ:-

- ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਯੂਨੀਅਨ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਤਰਲ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ MPCS ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਫੀਡ, ਵੈਟਨਰੀ ਕੇਅਰ, ਨਕਲੀ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਡੀਸੀਐਸ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ/ਵਿਸਥਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਿਲਕ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ:-

- ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਇੱਕ ਸਟੇਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜ਼ੋ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਤਰਲ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਫੀਡ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਮਿਲਕਫੈਡ ਕੋਲ 6286 ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੈਟਵਰਕ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 3.4 ਲੱਖ ਉਤਪਾਦਕ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 11 ਜਿਲ੍ਹਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ, 10 ਦੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟਾਂ, 2 ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ, ਇੱਕ ਸੀਮਨ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੀਜ(ਚਾਰਾ) ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
- ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 20 ਲੱਖ ਲੀਟਰ ਦੁੱਧ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਤੋਂ ਅਸਾਮ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ 11 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ, ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਓਸ਼ੇਨੀਆ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੋਗਿਰਦੇ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:-

- ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਖਰੀਦ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰੋਸਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁੱਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣਾ।
- ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਕੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
- ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁੱਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ।

- ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਯੋਗ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਧਾਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਾਭ ਦੁਆਰਾ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁੱਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਬਰਾਂਡ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

(1)ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੀ ਸ਼ਰੀਰਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ:-

ਟੇਬਲ-ਏ: ਮਿਲਕਫੈਡ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 11 ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਨੁੱਕਤੇ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ (ਸੰਖਿਆ-ਸੰਚਤ)	6286	5603
2	ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਮੈਂਬਰ(ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)	3.47	3.20
3	ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਔਸਤ(ਐਲਕੇਜੀਪੀਡੀ)	17.80	16.40
4	ਪੀਕ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਔਸਤ(ਐਲਕੇਜੀਪੀਡੀ)	25.67	22.61
5	ਤਰਲ ਮਿਲਕ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ(ਐਲਐਲਪੀਡੀ)	9.94	10.05
6	ਟਰਨਓਵਰ(ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ)	3417	3902
7	ਚਿਲਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ(MCCs+BMCs)-(LLPD)	22.63	26.00
8	ਬੀਐਮਸੀ ਸਥਾਪਿਤ	769	939
9	ਦੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ	20.00	26.00
10	ਸੁਕਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ	75	75
11	ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਪਲਾਂਟ ਸਮਰੱਥਾ	500	500

ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਡਾਟਾ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2)ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ:-

2018-19 ਦੋਰਾਨ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੀ ਔਸਤਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ 16.40 ਲੱਖ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸੀ ਜ਼ੋ 2017-18 ਵਿੱਚ 17.80 ਲੱਖ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 8% ਦਾ ਘਾਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਯਾਨੀ ਐਸਐਮਪੀ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਐਮਪੀ 2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰੈਸ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਸਦਾ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਡੇਅਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਡੇਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਵਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਡੇਅਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ।

ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਾਰਾ ਦੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਪਰਤੀਯੋਗੀ ਦੁਆਰਾ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ, ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਖੁਰਾਕ, ਮਾਸਟਾਈਟਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਖੁਰਾਕ, ਵੱਛੇ ਦੇ ਸਟਾਰਟਰ, ਵੱਛੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ।

(3)ਟਰਨਓਵਰ

ਸਾਲ 2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 2017-18 ਦੌਰਾਨ 3417 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 3902 ਕਰੋੜ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 14% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ।

(4)ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

(ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਨੁੱਕਤੇ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ	3,072.42	3,072.42
2	ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਮਤ	18,702.33	19,280.61
3	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ	8,043.99	10,547.79
4	ਟਰਨਓਵਰ	51,210.21	82,375.44
5	ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ(ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ)	718.14	726.34
6	ਤਨਖਾਹ ਟਰਨਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ	6.29	4.21
7	ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਧਾਰ	15,061.61	14,654.78

(5)ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ

(ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ).

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਨੁੱਕਤੇ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ	2,234.50	2,294.08
2	ਟਰਨਓਵਰ	2,91,406.31	3,07,773.31
3	ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ(ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ)	809.79	1406.57
4	**ਦਿਹਾੜੀ ਟਰਨਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ**	5.5	5.34
5	**ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬੈਂਕ ਉਧਾਰ**	49026.67	36574.06
6	**ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਉਧਾਰ**	3,530.99	8,827.51

(6)ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ:-

- ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ.
- ਮਾਰਚ 2019 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਹਿਲਾਂ 20 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 26 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਹੋ ਗਈ. ਇਸ ਅਪਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਫਰਮੈਂਟਡ ਡੇਅਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਮਿਲਕ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਿਲਕ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਪਾਊਡਰ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਅਪਗਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਫਰਮੈਂਟਡ ਡੇਅਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ.

- 17 ਨਵੰਬਰ, 2018 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਡੇਅਰੀ ਵਿਖੇ 2.5 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਫਰਮੈਂਟਡ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਦਹੀ ਅਤੇ ਲੱਸੀ) ਦੀ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਇਕਾਈ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਡੇਅਰੀ ਦੀ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ 5 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 7.5 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ.
- ਜਲੰਧਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿੱਚ, 1.5 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਫਰਮੈਂਟੇਡ ਉਤਪਾਦਾਂ (ਦਹੀ ਅਤੇ ਲੱਸੀ) ਦੀ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਨਵੇਂ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 26.02.2019 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਸ ਰੰਧਾਵਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇਲਾਂ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਵੱਲੋ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ, ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਮਿਲਕ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ, ਤਾਜ਼ੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਕਜਿੰਗ ਅਤੇ ਫਰਮੈਂਟੇਡ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ 4 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਤੋਂ 6 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜੇਲਾਂ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਰੰਧਾਵਾ, ਵੱਲੋ 03.03.2019 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਡੇਅਰੀ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

- ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾ ਵਿਖੇ 11 ਲੱਖ ਲੀਟਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵੇਰਕਾ ਮੈਗਾ ਡੇਅਰੀ ਪਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੰਮ, ਜੋ ਯੂਐਚਟੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 17 ਨਵੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, 2 ਐਲਐਲਪੀਡੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਖਰਚਾ 138 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸਾਈਟ ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਸੰਗਰਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲਡ ਚੇਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਸਾਲ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 199 ਬਲਕ ਮਿਲਕ ਕੂਲਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ

(7)ਗੁਣਵੱਤਾ:-

FASSAI ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡੇਅਰੀ ਵੈਲਯੂ ਚੇਨ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਖਤ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਸਾਰੇ 5892 MPCS ਤੇ ਮਿਲਾਵਟਖੋਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕਿੱਟਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਿੱਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਗਭਗ 60,000 ਮਿਲਾਵਟੀ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਵੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਲਈ 133 ਮਿਲਕ-ਓ-ਸਕਰੀਨਾਂ (ਕੱਚੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ) ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ.
ਸਾਰੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ/ਪਲਾਂਟਾਂ ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਗਭਗ 600 ਵਿਆਪਕ ਮਿਲਾਵਟ/ਪਤਲਾਪਣ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਹਰੇਕ ਬੂੰਦ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਹੈ।

(8)ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ:-
ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸਮਾਨ-ਇੱਕ ਘੱਟ-ਮਾਰਜਨ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਬ੍ਰਾਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ-ਮਿਲਕਫੈੱਡ ਲੰਬੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਰਕੀਟ ਲੀਡਰਸ਼ਪ ਨੂੰ

ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੇ ਪਾਉਚ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 71% ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮੂਲ 12 %, ਸੁਪਰ 5 %, ਵੀਟਾ 4 %ਅਤੇ ਮਦਰ ਡੇਅਰੀ 2 %ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।

2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪੋਰਟਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਗ ਬਾਸਕੇਟ, ਉਡਾਨ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਮਾਰਕਫੈਡ ਐਂਡ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਜੂਸਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਤਰਣ ਨੈਟਵਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਕੀਤਾ.

2018 2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡੇਅਰੀ ਵਹਾਈਟਨਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ.

(9)**ਸਿਸਟਮ:-**

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਡੇਅਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਦੁੱਧ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ. ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਜ਼ੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਛੋਟੇ ਸਟੈਂਡਅਲੋਨ ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੈਸਕਟੌਪ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟਰੌਨਿਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤ ਅੰਕ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਈਮੇਲ, ਐਸਐਮਐਸ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਚਾਰ :-

- ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਐਨਆਈਸੀ ਤੋਂ ਡੋਮੇਨ verka.coop ਦੇ ਨਾਲ ਈਮੇਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਵਿਭਾਗੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਲਰਕਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਕੇਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਖਾਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਵੈਬਸਾਈਟ www.verka.coop, ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ “ਵੇਰਕਾ” ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਵਿੱਟਰ ਹੈਂਡਲ ”verka_coop ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ ਅਕਾਉਂਟ verka_coop ਹੈ.

ਅ)ਡਿਜੀਟਲ ਡਾਟਾ ਸਿਸਟਮ:-

ਮਿਲਕਫੈਡ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੀਅਲ ਟਾਈਮ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਬ ਅਧਾਰਤ ਦੁੱਧ ਖਰੀਦ ਪਰਣਾਲੀ (ਮਿਲਕਨੈੱਟ) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2100 ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ 4 ਜੀ ਡਾਟਾ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਡੋਂਗਲ ਅਤੇ ਮਿਲਕ ਐਨਾਲਾਈਜ਼ਰ, ਯੂਐਸਵੀ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟਰੌਨਿਕ ਵਜ਼ਨ ਸਕੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਏਕੀਕਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਸੈੱਟਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ

ਡੋਲਹੇ ਗਏ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਤੁਰੰਤ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਡੈਸ਼ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਂਡਰਾਇਡ ਅਧਾਰਤ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫੈਕਟਰੀ, ਡਿਪੂ, ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਡਿਜੀਟਾਈਜੇਸ਼ਨ, ਟਰੈਕਿੰਗ, ਪਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਬ ਅਧਾਰਤ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡਿਪੂਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਅਧਾਰਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ , ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਪਾਇਲਟ ਸੇਲਸ ਪਰਸਨ ਰਿਟੇਲਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇੰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਤਰਕ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਫੀਲਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਤਜ਼ੁਰਬਾ ਪਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਰਕਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਮਿਲਕ ਬਾਰਜ਼ ਵਿਖੇ ਪੜਾਅਵਾਰ ਵਿਕਰੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਈਵਾਲੇਟ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਮਿਲਕ ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਪੇਟੀਐਮ, ਮੋਬਿਕਵਿਕ ਅਤੇ ਡੈਬਿਟ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਨਕਦ ਰਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਲੈਣ -ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਲਕਫੈਡ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਨਿਰਵਿਘਨ, ਪਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵੈਬ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਅਧਾਰਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ.

ੲ)ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਕਾਰਡ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ:-

ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਬਲਕਿ ਵੇਰਕਾ ਦੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਡੇਅਰੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੇਰਕਾ ਦੀ ਵੈਬਸਾਇਟ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਪੀਡੀਐਫ ਫਾਰਮੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਸ)ਪੁਰਸਕਾਰ:-

ਵੇਰਕਾ ਮੋਹਾਲੀ ਡੇਅਰੀ ਨੂੰ 2017-18 ਦੌਰਾਨ ਫੀਡ ਅਤੇ ਚਾਰਾ ਪਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੂਨ 2018 ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਡੀਬੀ-ਡੇਅਰੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਚੀਨੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ:-

ਖੰਡ ਸਹਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕੀਮਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਅਰ ਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ(ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ ਪੰਜਾਬ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1961 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ 1966 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1966 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜ਼ੋ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਫੰਡ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਮੈਂਬੁਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤੀ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਮਿਟ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਜਲਰਲ ਬਾਡੀ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਰਕਟਰਾਂ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ, ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼, ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਨਰੀਖਣ ਆਦਿ। 31.3.2018 ਨੂੰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 16 ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15 ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਅਤੇ 1 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।15 ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਨਾਲਾ,ਬਟਾਲਾ, ਬੁੱਢੇਵਾਲ,

ਭੋਗਪੁਰ,ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ,ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ,ਮੋਰਿੰਡਾ,ਨਕੋਦਰ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਕਾਰਜ਼ਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ,ਜ਼ੀਰਾ ਅਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3.11.2005,7.4.2005 ਅਤੇ 10.3.2006 ਤੋਂ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਜਗਰਾਉਂ, ਬੁੱਢਲਾਡਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਤਰਲਤਾ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਓਯੂਵੀਜੀਐਲ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੁੱਡਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਗਰਾਉਂ ਅਤੇ ਬੁੱਢਲਾਡਾ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਭੋਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਨੁੱਕਤੇ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ(ਇਕਾਇਆਂ)		
	ਸਰਕਾਰ	1	1
	ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ	15	15
	ਕੁੱਲ	16	16
2	ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ		
	ਸਰਕਾਰ	20	20
	ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ	475.64	475.74
	ਕੁੱਲ	495.64	495.64
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡਜ਼	1227.73	1227.73
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	339.94	351.12
5	ਬਿਜਨਸ ਟਰਨਓਵਰ	337.36	322.31

ਨੋ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਕੜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	**ਨੱਕਤੇ**	**2017-18**	**2018-19**
1	ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ(ਇਕਾਇਆਂ)		
	ਸਰਕਾਰ	8	8
	ਵਿਅਕਤੀਗਤ(ਉਤਪਾਦਕ)	163177	163326
	ਸਭਾਵਾਂ	5096	5096
	ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ	1	1
	ਕੁੱਲ	168282	168431
2	ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ		
	ਸਰਕਾਰ	18330.41	18330.41
	ਵਿਅਕਤੀਗਤ(ਉਤਪਾਦਕ)	2683.48	2695.91
	ਸਭਾਵਾਂ	136.86	136.86
	ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ	132.00	132.00
	ਸ਼ੇਅਰ ਡਿਡਕਸ਼ਨ ਰਕਮ	847.05	845.93

	ਕੁੱਲ	22129.80	22141.11
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡਜ਼	32742.22	32756.80
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	-1843.18	-11120.00
5	ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੜਾਈ (ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ)	223.53	219.98
6	ਖੰਡ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ (ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ)	21.19	21.87

ਸਾਲ 2017-18 ਦੋਰਾਨ 223.53 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਨੌ ਕਾਰਜ਼ਸ਼ੀਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਨੇ 219.98 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਕੀਤੀ ਜ਼ੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਾਲ	ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੜਾਈ (ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ)	ਖੰਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ (%)	ਖੰਡ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ (ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ)	ਗੰਨੇ ਹੇਠ ਰਕਬਾ (ਹੈਕਟੇਅਰ)
1.	2018-19	219.98	9.84	21.87	59840

ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ:-

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਗੰਨਾਂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕੀਮਤੀ ਅਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜ਼ੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਚਿਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 275 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2018-19 ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 310/-ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਲੋਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਕੀਮਤ (ਐਫਆਰਪੀ) ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੰਨੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹ ਮੁੱਲ (ਐਸਏਪੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜਰ, ਸਾਲ 2001-02 ਤੋਂ 2019-20 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 1624.13 ਕਰੋੜ ਦੀ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 2201.83 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ(ਕਰਜ਼ਾ 1490.99 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਵਿਆਜ 710.84 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਘਾਟਾ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਖੰਡ ਮਿਲਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਲਾਂ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ/ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਾਉਨ ਸਟਰੀਮ ਪ੍ਰੋਜ਼ੈਕਟਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕੀਆਂ।ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਨ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੈਪੀਟਲ/ਰਾਈਟ-ਆਫ/ਰਿਇੰਮਬਰਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ/ਵਿਸਥਾਰ(ਯੋਜਨਾਬੱਧ/ਲਾਗੂ):-

ਭੋਗਪੁਰ ਵਿਖੇ 1956-57 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 1016 ਟੀਸੀਡੀ ਤੋਂ ਵਧਾਕੇ 3000 ਟੀਸੀਡੀ ਦੇ ਨਾਲ 15 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਸਹਿ-ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੂਗਰਫੈਡ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਭੋਗਪੁਰ ਸੀਐਸਐਮ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਕੇ ਮਿੱਲਾਂ ਭੋਗਪੁਰ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ 40 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਖੰਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ:-

ਸਾਲ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2017-18 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਹੀ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ 2.19 ਕਰੋੜ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੰਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ 9.94 % ਰਹੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 9.48 % ਸੀ. ਖੰਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕਰਮਵਾਰ ਭੋਗਪੁਰ ਅਤੇ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸੀਐਸਐਮ ਦੁਆਰਾ 11% ਅਤੇ 10.80% ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਖੰਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ 0.46% ਜਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ 1,01,200 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਵਾਧੂ ਖੰਡ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ.

ਬਾਈਡਿੰਗ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਔਸਤਨ ਕਟੌਤੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 0.44 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ 2.86 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨੀ ਹੋਈ.

ਇਹਨਾਂ 9 ਕੂਪ. ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬੁੱਡੇਵਾਲ ਅਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨਹਾਂ ਨੂੰ "ਕੌਮੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣੇ ਕਿਸਾਨ ਘਰੋਂ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਪਜ ਨਾਲ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ.

ਬੰਦ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸੀਐਸਐਮ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਭੋਗਪੁਰ ਸੀਐਸਐਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਖੰਡ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 1016 ਟੀਸੀਡੀ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 3000 ਟੀਸੀਡੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ 15 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦਾ ਕੋਜਨਰੇਸ਼ਨ ਪਰੋਜੈਕਟ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ.

ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਪਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਾਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ.

ਅਜਨਾਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਸਤਾਵ, ਅਤੇ ਬਾਇਓ-ਸੀਐਨਜੀ ਪਰੋਜੈਕਟ, ਸਹਿ-ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਪਰੋਜੈਕਟ,ਪੀਪੀਪੀ (ਪਬਲਿਕ-ਪਰਾਈਵੇਟ-ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਪ)ਬੀਓਟੀ(ਬਿਲਡ, ਓਪਰੇਟ, ਟਰਾਂਸਫਰ) ਮੋਡ ਤੇ ਈਥਨੌਲ ਪਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਪਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ.

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ।

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਖਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸੰਘ, ਕੇਦਂਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ।ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜਿਲਾ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੇ ਅਤੇ ਅਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਕੇ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਝਗੜਿਆਂ/ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸੰਘ ਲਿਮ:।

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸੰਘ ਲਿਮ: ਮਿਤੀ 17-07-1956 ਨੂੰ 6 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ ਸੰਘ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 18 ਸੀ।ਸੰਘ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-2018	2018-19
1	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	30.90	30.90
2	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	473.64	655.16
3	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	395.25	390.36
4	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	1701.70	1643.75
5	ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ	124.19	108.23
6	ਲਾਭ/ਹਾਨੀ	+110.75	+75.82

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ

ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ 18 ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਉਸਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਸਨ।ਇਨ੍ਹਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-18	2018-2019
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	1723	1956
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	24.09	34.11
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	1917.15	2986.65
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	4196.83	7762.24
5	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	5010.84	6844.23
6	ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ	246.35	221.24

ਇਨ੍ਹਾਂ 18 ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਉਸਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 13 ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ 130.96 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ

ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ 2338 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸਨ, ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋ 2242 ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-2018	2018-2019
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	110404	115067
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	397.39	433.89
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	2250.89	2692.20
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	4845.33	5120.88

- **ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ।**

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਉਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਹਾਉਸਫੈਡ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1961 ਦੇ ਪਰਬੰਧ ਅਧੀਨ 17.11.1970 ਵਿੱਚ

ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਉੱਚਤਮ ਹਾਊਸਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ. ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਾਇਮਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ:-

ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਭਾਵਾਂ	ਪੇਡੂ ਸਭਾਵਾਂ	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	ਕੁੱਲ
213	132	1	346

ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ:-

ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਡੂ ਸਭਾਵਾਂ	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	ਕੁੱਲ
29.48ਕਰੋੜ	9.03 ਕਰੋੜ	38.51 ਕਰੋੜ

ਹਾਊਸਫੈਡ ਦੇ ਕਾਰਜ਼:-

1	ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਾਇਮਰੀ ਅਰਬਨ ਐਂਡ ਰੂਰਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਲੋਨ ਦੇਣਾ।
2	ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਲੋਨੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਲਟ ਅਪ ਮਕਾਨ/ਫਲੈਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ. ਹਾਊਸਫੈਡ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਪਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਬਨੂੜ।
3	ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਰਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਹਾਊਸਫੈੱਡ ਨੇ ਡਿਪਾਜ਼ਟ ਵਰਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵਕੋ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਭਵਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ.
4	ਬਿਲਟ ਅਪ ਘਰ/ਫਲੈਟ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋਨ ਦੇਣਾ।

ਹਾਊਸਫੈਡ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ:-

ਹਾਊਸਫੈਡ ਦੀ ਸਾਲ 2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(**ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ**)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-2019**
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	345	346
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	3902.64	3851.82
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	22576.47	20554.17
4	ਕਾਰਜਪੂੰਜੀ	35750.22	23248.09
5	ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ	Nil	Nil
6	ਵਸੂਲੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ	1819.81	2048.05
7	ਲਾਭ	8538.76	578.94
8	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	70162.84	46789.39

ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ 654 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :-

(**ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ**)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-2019**
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	158577	161831
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	2871.86	2461.07
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	3686.65	4055.68
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	36772.34	38539.47
5	ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ	642.50	740.98

ਇਸਤਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ:–

ਇਸਤਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:–

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-2019**
1	ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	915	762
2	ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ	58762	63382
3	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	233.01	217.58
4	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	379.51	278.33
5	ਬਿਜਨਸ ਟਰਨਓਵਰ	4058.56	2619.59
6	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	1246.46	672.59

ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸੰਘ ਲਿਮ: (ਪੰਨਕੋਫੈਡ) ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ,ਮਿਤੀ 30-04-1952 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰੈਲ 1965 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 33 ਸੀ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਣਤੀ 29 ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।ਪਨਕੋਫੈੱਡ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਪਨਕੋਫੈੱਡ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਪਨਕੋਫੈੱਡ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :

ਪਨਕੋਫੈੱਡ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਵੇਅਰਨੈਂਸ ਕੈਂਪ 2018–19	**ਕੈਂਪ**	**ਮੈਂਬਰ**
ਐਮ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ	144	5255
ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਭਾਵਾਂ	6	2291
ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪ	5	240
ਮੈਂਬਰ	186	28672
ਸਕੂਲ ਲੈਕਚਰ	72	3603

ਪਨਕੋਫੈਡ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਟ ਲੈਵਲ ਤੇ ਵੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਸੀ.ਯੂ.,ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟਾਂ, ਸੈਂਟਰਲ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕਾਂ, ਪੀ.ਏ.ਡੀ.ਬੀਜ਼ ਅਤੇ ਬਹੁਮੰਤਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ:

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਮੁਹੱਇਆ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਪਨਕੋਫੈਂਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।ਇਸ ਆਫਸੈਂਟ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਦਾ ਸਾਲ 2018-19 ਦਾ ਬਿਜਨਸ 52.58 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਪਨਕੋਫੈਂਡ ਵੱਲੋਂ ਪੰਦਰਵਾੜਾ ਮੈਗਜ਼ੀਨ "ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ"ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼, ਵਿਭਾਗੀ ਸਰਕੂਲਰ, ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਆਮ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਲੇਖ, ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖ, ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ, ਉਘੇ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊਜ਼, ਬੈਲੰਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆਦਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਹਰ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ,ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਦੀ ਦਿਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਇਸ ਮੈਗਜੀਨ ਦਾ ਸਾਲ 2018-19 ਦਾ ਬਿਜਨਸ 92930 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਗਤੀਆਂ:

ਪਨਕੋਫੈਂਡ ਵਲੋਂ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।ਪਨਕੋਫੈਂਡ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛਝਛ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਹਰ ਸਭਾਦੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਖਾਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁਆਲਟੀ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਬਾਰੇ ਅਗੇਤਰੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਲ 2016-2017 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	2017-2018	2018-2019
1	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	25.49	25.49
2	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	1009.33	1040.60
3	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	94.98	54.86
4	ਲਾਭ/ਘਾਟਾ	-98.6	-119.50

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੰਮ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 17 ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਸਨ। ਮਿਤੀ 31.3.2019 ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 5536 ਸੀ।

- **ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ**

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕਰਜ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ 1969 ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮਾਰਕਫੈਡ, ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ।ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਮੈਂਬਰ

ਬਣਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 1999 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ 1961 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ:

ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਨੰਵਬਰ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਬਰਾਂ ਵੱਲੋ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰ.ਸ.ਸ.,ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉਪਰੰਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹਿੱਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਾਏ ਗਏ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਸਾਲ	**ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**	**ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**
2016-17	134	3212
2017-18	143	3619
2018-19	121	2523

- **ਬਹੁਮੰਤਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ।**

ਬਹੁਮੰਤਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 3961 ਬਹੁਮੰਤਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸਭਾਵਾਂ ਸਨ,ਜਿਨ੍ਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ 3613 ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾ ਦੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹੈ।ਸਾਲ ਦੌਰਾਨਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ, ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ, ਅਮਾਨਤਾਂ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ, ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਖਪਤਕਾਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਦਿ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈ :-

(ਰਕਮ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਵੇਰਵਾ**	**2017-2018**	**2018-19**
1	ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਅਸਲ)	2557267	2598562
2	ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ	5226627	4995581
3	ਆਪਣੇ ਫੰਡ	178020.2	319544.71
4	ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ	2443075.15	1528648.89
5	ਅਮਾਨਤਾਂ	216919.66	198609.40
6	ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ	1100285.24	1026016.76
7	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇਣ	7346370.29	10989831.38

ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 1026016.76 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 15302.71 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 20306.32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਪੀ.ਏ.ਸੀ.ਐਸ) ਨੂੰ 11558 ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- **ਫੁਟਕਲ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ**

ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੁਟਕਲ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਭਾਵਾਂ ਵੀ ਸਨ।ਰਿਪੋਰਟ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜੇ ਇਨਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(ਰੁਪਏ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)

ਲੜੀ ਨੰ.	**ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ**	**ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**	**ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**	**ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਰਕਮ**	**ਆਪਣੇ ਫੰਡ**	**ਕਾਰਜ ਪੂੰਜੀ**
1	ਗੈਰਖੇਤੀ ਕਰਜਾ ਸਭਾਵਾਂ	691	108112	17771.83	14711.59	131189.08
2	ਸਾਂਝੀ ਖੇਤੀ ਸਭਾਵਾਂ	82	2701	17.18	45.04	81.37
3	ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ ਸਭਾਵਾਂ	91	2616	22.74	53.64	103.54
4	ਸਹਿਕਾਰੀ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰ	10	1943	16.02	96.87	490.86
5	ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨੀਅਨ	30	712	9.88	.2	26.47
6	ਸਿੰਚਾਈ ਸਭਾਵਾਂ	36	501	9.78	35.63	70.62
7	ਫੱਲ ਅਤੇ ਸਬਜੀ ਮੰਡੀਕਰਣ ਸਭਾਵਾਂ	143	3722	11.34	78.49	332.77
8	ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਸਭਾਵਾਂ	5	508	1.16	19.21	97.30
9	ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਭਾਵਾਂ	3	2978	14.91	28.16	144.33
10	ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਗੰਨਾ ਸਭਾਵਾਂ	2	27803	11.26	13.75	97.62
11	ਗਾਰਡਨ ਕਲੋਨੀ ਸਭਾਵਾਂ	5	222	1.46	27.80	32.31
12	ਐਸ.ਸੀ.ਐਲ.ਓ	363	8874	1.05	21.18	20.38

ਅ) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਟਾ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਪੀਐਸਸੀਬੀ ਅਤੇ ਐਸਏਡੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਲੋਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਖਾਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ, ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪੀਏਸੀਐਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੀਏਸੀਐਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰੈਡਿਟ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ.

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋਰ ਐਗਰੋ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਗਰੋ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗਰੇਡ ਕਰਨਾ.

ਦੁੱਧ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ/ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

5 **4 ਸਾਲ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-23) ਸਲਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-20) ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ:-**

ੳ) **ਸਥਾਈ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ,ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ,ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕ**

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਥਾਈ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ	ਟੀਚੇ	ਸੂਚਕ	ਸੂਚਕ ਇਕਾਈ	ਬੇਸਲਾਈਨ		ਟੀਚੇ				ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ			
					ਸਾਲ	ਮੁੱਲ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ਵਿਭਾਗ ਦੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-23) ਮਿਤੀ 30.10.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੈਕਸਚਰ ਸਾਲ 2018-19 ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ।

ਅ) **ਸਕੀਮਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ**

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਕੀਮ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਖਲ	ਅਨੁਮਾਨਤ ਖਰਚਾ (ਫੀਡਿੰਗ ਸਰੋਤ)	ਸੂਚਕ	ਇਕਾਈ	ਬੇਸਲਾਈਨ ਸਾਲ	ਬੇਸਲਾਈਨ ਮੁੱਲ	ਸੂਚਕ ਟੀਚੇ				ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ		
							2019-20	2020-21	2021-22	FY-2030	2019-20	2020-21	2021-22
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ਵਿਭਾਗ ਦੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-23) ਮਿਤੀ 30.10.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੈਕਸਚਰ ਸਾਲ 2018-19 ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ।

ੲ) ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਸਕੀਮ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਖਲ	2018-19		ਵਿੱਤੀ ਜਰੂਰਤਾਂ					ਅਸਲੀ ਖਰਚਾ			
		ਅਨੁਮਾਨਤ ਬਜਟ	ਖਰਚਾ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

ਵਿਭਾਗ ਦੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-23) ਮਿਤੀ 30.10.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੈਕਸਚਰ ਸਾਲ 2018-19 ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ।

6 **ਉਪਰੋਕਤ 5 (ੳ) ਅਤੇ (ਅ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ(ਮਾਨਤਾ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ):**

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰਲੀਕਲਚਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਗੁਦਾਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਰੀਮੋਡਲਿੰਗ

ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਢੁੱਕਵੇ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ 7.92 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 65 ਨਵੇਂ ਗੁਦਾਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 351 ਮੋਜੂਦਾ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ 15.76 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਸਾਵਿਤ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇੱਕ ਪੂੰਜੀਗਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:-

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਰੋਪ ਰੈਜ਼ੀਡਿਊ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਪੈਕਸ) ਨੂੰ ਮੁਬਲਿਗ 110.79 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਅਤੇ ਮੁਬ. 7.12 ਕਰੋੜ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਨੂੰ 40% ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 2876000 ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ 9 ਬੇਲਰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਰਕਣ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਤੋ ਰੋਕਣ ਲਈ :

ਸਾਲ 2018-19 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 80% ਅਤੇ 40% ਸਬਸਿਡੀ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ 11237 (ਲਗਭਗ) ਅਤੇ 48 (ਲਗਭਗ) ਅਤੇ 9 ਬੇਲਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਦ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਖਾਦ ਉਪਲਬਧਤਾ :-

ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਾਰਕਫੈਡ ਅਤੇ ਇਫਕੋ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ, ਸਾਲ 2018-19 ਦੇ ਦੌਰਾਨ 5305 ਐਮ.ਟੀ. ਐਨ.ਪੀ.ਕੇ 1165810 ਐਮ.ਟੀ. ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ 288215 ਐਮ.ਟੀ. ਡੀ.ਏ.ਪੀ., ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਰਾਹੀਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚੋ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਮਾਰਚ 2019 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਲ 2018-19 ਦੋਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ,ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ,ਪੰਜਾਬ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 175 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਸੰਬਰ 2018 ਵਿਚ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕਲੋਤੇ ਸਕੱਤਰ/ਸੇਲਜਮੈਨ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਗਭਗ 4-5 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਭਾ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਲੇਬਰ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਸਾਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਿਲਕਫੈਡ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਪਾਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ purchase manual ਦੀ conditional approval ਇਸ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਉਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਸਕਤੀਕਰਨ ਸਕੀਮ:-

ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੈਅਫ ਹੇਲਪ ਗਰੁਪ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ ਔਰਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕਰਜਾਂ ਲੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ)
21	1736	759	231.96

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਹੈਲਥ ਕਵਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ:

ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਸੇਵਾ, ਸੇਵਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 2018-19 ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:-

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ	ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਰਕਮ	ਹਸਪਤਾਲ ਜਿੜੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ	ਸ਼ੀਮਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ
170238	13742	44.68 ਕਰੋੜ	350	2 ਲੱਖ

7 **ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਾਪਦੰਡ:**

ਲੜੀ ਨੰ:	ਮੁੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀ	ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਾਪਦੰਡ(Key performance parameter)	KPP ਇਕਾਈ	ਟੀਚੇ				ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ			ਟਿਪਣੀ
				2019-20	2020-21	2021-22	2030 ਟੀਚਾ	2019-20	2020-21	2021-22	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

ਵਿਭਾਗ ਦੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਜਨਾ (2019-23) ਮਿਤੀ 30.10.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੈਕਸਚਰ ਸਾਲ 2018-19 ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ।

8 ਸਾਲ (2018-19) ਦੌਰਾਨ ਬਕਾਇਆ ਆਡਿਟ ਪੈਰ੍ਹਾ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ:- ਨਿਲ

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ	ਨਿਪਟਾਂਰੇ ਹੋਏ	ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ
ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਂਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ			
19	0	0	19
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਖਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ			
93923	19360	9461	103822

9 ਅੰਤਿਕਾ (ਚਾਰਟ, ਟੇਬਲ, ਗਰਾਫ, ਅਨੇਕਸਰ ਆਦਿ):-

ਨਿਲ